

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Badania w działaniu, PG_00208857						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	5		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Karolina Ciechorska-Kulesza				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z paradygmatem badań w działaniu (action research, AR) w naukach społecznych, jego założeniami teoretycznymi, typami oraz możliwościami zastosowania. Studenci zdobędą umiejętność krytycznej analizy badań w działaniu, w tym oceny ich efektów, potencjału i ograniczeń, a także rozwiną kompetencje związane z przygotowaniem oraz wstępnym projektowaniem tego rodzaju przedsięwzięć badawczych.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCL3_W06] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe metody ilościowych i jakościowych badań socjologicznych, w tym obserwację, wywiad, analizę dokumentów, oraz zna sposoby opracowywania i raportowania wyników badań.	Student zna i rozumie założenia teoretyczne paradygmatu badań w działaniu (action research) oraz jego miejsce wśród metod badań społecznych; zna i rozumie różne typy badań w działaniu oraz etapy projektowania i realizacji tego rodzaju badań; zna sposoby dokumentowania, analizowania i raportowania wyników badań w działaniu.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[SOCL3_K04] Jest gotów trafnie rozpoznawać i rozstrzygać dylematy związane z wykonywaniem zawodu.	Student jest gotów do rozpoznawania i rozstrzygania dylematów etycznych oraz metodologicznych pojawiających się w procesie planowania i realizacji badań w działaniu, ze szczególnym uwzględnieniem relacji z uczestnikami badań i zasad partycypacji.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[SOCL3_W07] Ma zaawansowaną wiedzę o etycznych i obyczajowych normach życia społecznego oraz o normach prawnych i organizacyjnych regulujących życie społeczne, zna i rozumie procesy ich wprowadzania i zmian.	Student zna i rozumie etyczne, prawne i organizacyjne uwarunkowania prowadzenia badań w działaniu, w tym zasady dotyczące partycypacji, świadomej zgody, ochrony danych oraz współpracy z uczestnikami i instytucjami.	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/raport
	[SOCL3_U08] Potrafi analizować aktualne zjawiska społeczne w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata.	Student potrafi analizować wybrane problemy i zjawiska społeczne z perspektywy badań w działaniu, uwzględniając kontekst społeczny, dynamikę relacji między uczestnikami oraz możliwości inicjowania i wspierania zmiany społecznej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[SOCL3_U01] Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.	Student potrafi interpretować wybrane problemy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem pojęć socjologicznych oraz perspektywy badań w działaniu, uwzględniając ich kontekst społeczny i potencjał zmiany społecznej.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja
	[SOCL3_K03] Jest gotów do odpowiedniego określania priorytetów przy realizacji określonego zadania.	Student jest gotów do określania priorytetów oraz podejmowania decyzji dotyczących planowania i realizacji badań w działaniu, z uwzględnieniem dostępnych zasobów, potrzeb uczestników oraz uwarunkowań etycznych i organizacyjnych.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/raport

Treści przedmiotu	I Wprowadzenie do action research (AR) II „Zwrot działaniowy” w naukach społecznych i humanistycznych. Podstawowe definicje i typy badań w działaniu. III Korzenie AR IV Główne zasady badań w działaniu. Etapy procesu badawczego V-VI Typy AR. Różnorodność perspektyw AR VII-VIII Metody i techniki w badaniach w działaniu IX Etyczne aspekty badań w działaniu X-XII Warsztatownia XIII-XIV Podsumowanie warsztatowni XV Podsumowanie zajęć		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczony kurs z zakresu metodologii nauk społecznych.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	zadania cząstkowe	50.0%	80.0%
	aktywność na zajęciach	50.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	II Skórzyńska, Agata. 2013. <i>Kto potrzebuje współ-badań? (Participatory) action research jako projekt emancypacji (intelektualistów)</i>, w: „Kultura Współczesna” nr 2, s. 95-111. III Góral, Anna et al. 2019. <i>Korzenie badań w działaniu. Od Lewina do Freirego i z powrotem</i>, w: tychże. <i>Badania w działaniu. Książka dla kształcących się w naukach społecznych</i>. Kraków: Wyd. UJ, s. 15-43. IV Dudkiewicz, Magdalena. 2011. <i>Metodologiczny kontekst badań aktywizujących</i>, w: „Animacja Życia Publicznego. Analizy i Rekomendacje”, Zeszyty Centrum Badań Społeczności i Polityk Lokalnych nr 5/2011, s. 4-6. Góral, Anna et al. 2019. 2.1 <i>Action research (badania w działaniu)</i>, w: tychże. <i>Badania w działaniu. Książka dla kształcących się w naukach społecznych</i>. Kraków: Wyd. UJ, s. 51-52. V-VI Cervinkova, Hana. 2011. <i>Edukacyjne badania w działaniu – w poszukiwaniu emancypacyjnego wymiaru badań pedagogicznych i antropologicznych</i>, w: „Animacja Życia Publicznego. Analizy i Rekomendacje”, Zeszyty Centrum Badań Społeczności i Polityk Lokalnych nr 5/2011, s. 7-10. Finley, Susan. 2010. <i>Badania posługujące się sztuką. Rewolucyjna pedagogika oparta na performansie</i>, w: N. Denzin i Y. S. Lincoln (red.). <i>Metody badań jakościowych</i>. Tom 2. Warszawa: PWN, s. 57-79. Kafel, Tomasz. 2016. <i>Zastosowanie metody participatory action research w diagnozowaniu organizacji pozarządowych</i>, w: „Zeszyty Naukowe UEK”, nr 7(955), s. 23-40. Rakowski, Tomasz. 2013. <i>Etnografia/animacja/sztuka. Wprowadzenie</i>, w: tenże (red.). <i>Etnografia/animacja/sztuka. Nierozpoznane wymiary życia kulturalnego</i>. Warszawa: NCN, s. 6-42. Shamrova, Daria P. i Cristy E. Cummings. 2017. <i>Participatory action research (PAR) with children and youth: An integrative review of methodology and PAR outcomes for participants, organizations, and communities</i>, w: “Children and Youth Services Review”, nr 81(2017), s. 400-412. Skórzyńska, Agata. 2014. <i>Badania w działaniu</i>, w: E. Rewers (red.). <i>Kulturowe studia miejskie. Wprowadzenie</i>. Warszawa: NCK, s. 375-413. Skórzyńska, Agata. 2019. <i>Badanie jako uczenie się. Zwrot edukacyjny i wiedza w środowisku zurbanizowanym</i>, w: „Kultura Współczesna” nr 2(105)/2019, s. 47-62. Skrzypczak, Bohdan. 2013. <i>Laboratorium społeczne – pedagogiczny potencjał systemowego ujęcia badań w działaniu</i>, w: H. Cervinkova i B. D. Gołębiak (red.). <i>Edukacyjne badania w działaniu</i>. Warszawa: Scholar, s. 176-204. Smolińska-Theiss, Barbara i Wiesław Theiss. 2013. <i>Badanie i działanie w pedagogice społecznej – między tradycją a współczesnymi zadaniami</i>, w: H. Cervinkova i B. D. Gołębiak (red.). <i>Edukacyjne badania w działaniu</i>. Warszawa: Scholar, s. 13-50.
-----------------------	-------------------------	---

Wołowicz, Agnieszka. 2018. *Badania partycypacyjne jako odpowiedź na założenia modelu niepełnosprawności?*, w: „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis”, nr 10(1) 2018, s. 165-177.

VII-VIII Cervinkova, Hana. 2012. *Nauczanie do zmiany społecznej. Uczestniczące badania w działaniu ludzi młodych i zaangażowane badania etnograficzne: studium przypadku*, w: B. D. Gołębiak i H. Kwatkowska (red.). *Nauczyciele. Programowo (nie)przygotowani*. Wrocław: Wyd. DSW, s. 233-248.

Dobiasz-Kryszak, Maja. 2016. *Jak projektować etnoanimacyjne badania w działaniu: dobra praktyka i suwak animacyjny*, w: „Studia Etnologiczne i Antropologiczne”, s. 160-171.

Egmose, Jonas. 2015. *Case: Citizen Science for Sustainability*, w: tenże. *Action Research for Sustainability*. UK: Ashgate, s. 15-25.

Gierczyk, Marcin i Dagmara Dobosz. 2016. *Możliwości metodologiczne w badaniach problemów społecznych – perspektywa partycypacyjna*, w: „Pedagogika Społeczna” nr 2(60), s. 151-165.

Haviland, Maya. 2017. *Practices of Collaborative Arts Across Cultures*, w: tejże. *Side by side? Community Art and the Challenge of Co-Creativity*. New York: Routledge, s. 42-69.

Jarosz, Ewa i Marcin Gierczyk. 2016. *Photovoice w badaniach i działaniach społecznych*, w: „Pedagogika Społeczna” nr 2(60), s. 167-181.

Langhout, Regina Day i Jesica S. Fernandez. 2015. *Empowerment Evaluation Conducted by Fourth- and Fifth-Grade Students*, w: D. M. Felterman et al (red.). *Empowerment Evaluation*. Los Angeles: SAGE, s. 193-215.

Michael Maureen K. 2008. *Interpretations. Action Research for Interpretation Practice in Contemporary Art*.

Ortega, Yedid. 2020. *Using Collaborative Action Research to Address Bullying and Violence in a Colombian High School EFL Classroom*, w: „Ikala” 25(1), s. 35-54.

Parrello, Santa et al. 2019. *Teaching in the Suburbs: Participatory Action Research Against Educational Wastage*, w: „Frontiers in Psychology”, vol. 10.

Pryszmont-Ciesielska, Martyna. 2015. *Miedzy performansem a działaniem – o pewnym wariacie badań posługujących się sztuką (na marginesie projektu poświęconego matkom wykluczonym)*, w: „Teraźniejszość – Człowiek – Edukacja”, tom 18, nr 2, s. 97-105.

Reflections on Playgrounds for Useful Knowledge. An Action-Research Project on South Philadelphia. 2016.

Urbanik, Agata. 2011. *Quo vadis? O partycypacyjnej diagnozie lokalnej*. Warszawa: IS UW, s. 2-7, 11-12, 24-49.

IX Czerepaniak-Walczak, Maria. 2013. *Etyczne aspekty badania w działaniu; poszanowanie praw uczestników badań*, w: H. Cervinkova i B. D. Gołębiak (red.). *Edukacyjne badania w działaniu*. Warszawa: Scholar, s. 76-88.

	Uzupełniająca lista lektur	Greenwood, Davydd J. i Morten Levin. 2010. <i>Reforma nauk społecznych i uniwersytetów przez badania interwencyjne</i>, w: N. Denzin i Y. S. Lincoln (red.). <i>Metody badań jakościowych</i>. Tom 1. Warszawa: PWN, s. 77-106. Kemmis, Stephen i Robin McTaggart. 2010. <i>Uczestniczące badania interwencyjne. Działanie komunikacyjne i sfera publiczna</i>, w: N. Denzin i Y. S. Lincoln (red.). <i>Metody badań jakościowych</i>. Tom 1. Warszawa: PWN, s. 775-831. Canlas, Ian Phil et al. 2020. <i>Blending the Principles of Participatory Action Research Approach and Elements of Grounded Theory in a Disaster Risk Reduction Education Case Study</i>, https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1609406920958964 Góral, Anna et al. 2019. Rozdz. 2, w: tychże. <i>Badania w działaniu. Książka dla kształcących się w naukach społecznych</i>. Kraków: Wyd. UJ, s. 45-67.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.